

STADHOUDERLIJK BEZOEK AAN ROTTERDAM IN DE 18DE EEUW

DOOR DR. N. BOOTSMA

EEN opschrift als dit schijnt nauwelijks iets nieuws aan te kondigen; het is immers voldoende bekend dat de 18de eeuwse stadhouders Willem IV en Willem V dikwijls – opvallend vaak zelfs – een bezoek aan Rotterdam gebracht hebben. Soms droeg dat bezoek een officieel, soms een informeel karakter. Niet altijd ook was Rotterdam het eigenlijke doel van de stadhouders; soms verbleven zij slechts korte tijd in de stad, als zij op doorreis waren naar Zeeland of Brabant, of vandaar terugkeerden. Eigentijdse bronnen als de Nederlandsche en de Nieuwe Nederlandsche Jaarboeken besteden uitvoerige aandacht aan hun verblijf in de Maasstad, wanneer het een officieel of een politiek karakter draagt, zoals het herhaalde bezoek van Willem IV in 1747 en dat van Willem V in 1766 en 1790. Dat is ook de leidraad die later door Te Lintum gevolgd wordt in zijn geschiedenis van de stad, maar hij veroorlooft zich daarnaast ook even te wijzen op het bezoek van de stadhouderlijke familie in 1778 aan de Rotterdamse kermis ¹⁾. F. H. Nitzsche, de meest recente auteur over het thema ²⁾, vermeldt bovendien de aanwezigheid in de stad van Willem IV in 1732 en 1734. In het laatste geval was de prins met zijn gemalin, prinses Anna van Engeland, vandaar op doorreis naar Friesland. Ook maakt Nitzsche melding van stadhouderlijk bezoek in 1768, 1792 en 1793 en aan het lijstje kunnen dan nog zeker de jaartallen 1783, 1785 en 1788, en misschien andere worden toegevoegd.

Voldoende aanleiding dus, naar het schijnt, voor de vraag, of er wellicht naast de genoemde motieven voor de stadhouders, en dan speciaal voor Willem V, nog andere beweegredenen waren voor een zo frekwent bezoek aan Rotterdam. Het antwoord moet ontkennend zijn; buiten de aanwezigheid in de stad van Willem IV in 1747 die verband hield met de politieke omwentelingen van dat moment, kwam de stadhouder, wanneer hij niet op doorreis was, ofwel voor een officieel kennismakingsbezoek, dat hij dan ook aan andere Hollandse steden bracht, zoals bij zijn inhuldiging in 1766, zijn huwelijk in 1768 en het huwelijk van zijn dochter in